

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy I hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Mesék a kvótáról.

Zombor, 1896. október 15.

A választási harc — amint előre lehetett látni — kettős jegyben indult meg: az egyházpolitika és a kvóta jegyében.

Az egyházpolitika uralmát fixirozta a néppárt alakulása, a kvóta kérdése pedig, mint a közel jövőben megoldásra váró feladatoknak egyik legfontosabbja, természetesen dominál a választási hadjárat csatái között.

Természetes, hogy a hány párt, annyiféle variációban hangzik fel a kvóta emlegetése. És természetesen az is, hogy bizonyos oldalon a gyanúsítás eszközül használják fel a legkorrektebb és legvilágosabb nyilatkozatokat is. Nem csodálkozunk rajta. C'est la guerre. Megszokhattuk már, sajnos, hogy a mi alkotmányos küzdelmeinkben az eszközök megválasztásánál a kényesebb ízűnek többnyire igen alárendelt szerepe van és így alig akad valami, amin még csodálkozhatnánk.

Amde az még nálunk is csodálatos, ha a kimondott szó grammatikai jelentését, az írott mondatnak betűszerint való értelmét értik, vagy magyarázzák félre. Csodálatos és sajnálatos jelenség, hogy a félremagyarázásnak, vagy mondjuk: félreértésnek ez a módja nálunk ma napirandén van.

Valóságos rendszert csinálnak belőle az ellenzéki kortesbeszédekben és az ellenzéki sajtó cikkeiben.

Csak ilyen rendszer mellett lehetséges napról napra azt hallanunk és azt olvasnunk, hogy a kormány reverzálást követel a szabadelvű párti jelölttől a főlemelt kvóta megszavazására nézve és hogy az országgyűlés feloszlásának nem is volt egyéb célja, mint az, hogy a kormány olyan többséget hozzon össze, amely készségesen megszavazza a kvóta főlemelést és szolgál engedelmesseggel kész eladni Magyarországot az osztrákoknak. Csakis a félreértés, vagy félremagyarázás következetes rendszere mellett lehetséges ez az inszINUÁCIÓ. Hiszen mindennap érkezik hír, nem is egy, de több, az ország minden részében elmondott szabadelvű párti programbeszédekről és a sok között egyetlen nyilatkozatot sem hallottunk eddig, amely a kvóta főlemelést helyeselné, sőt olyat sem, amely határozottan el ne utasítaná az osztrákok szertelen követeléseit.

A szabadelvű párt korifeusai egymásután nyilatkoznak és velük egybehangozóan szólnak a közkatonának is és sehol nyoma sincs annak a bizonyos reverzálásnak. Hanem azért a gyanúsítás vigan folyik tovább.

Egyebek közt — és ez aztán valóságos disz példánya a fehéret feketének állító ferditésnek — egy magyar hirlap cikkében világos utalás történik Hegedűs Sándornak, a szabadelvű párt oszlopos tagjának kolozsvári beszédére, amelybe az a hirlap azt akarja belemagyarázni, hogy ellenében van a magyar kvótabizottság álláspontjával — holott Hegedűs is egyik előkelő tagja volt a bizottságnak — és a kvótaemelésnek csinál propagandát.

A valóság pedig az, hogy Hegedűs Sándor kolozsvári választói előtt határozottan elutasító nyilatkozatot tett az osztrák kvótabizottság követeléseivel szemben és egy szót sem szolt, a mi a magyar bizottság álláspontjával ellentétes volna.

Az illető ujság még azt is szemére hányja Hegedűsnek, hogy megmagyarázta választóinak, milyen alaptalan az a felfogás, hogy mi a kvótát az osztrákoknak fizetjük és élcelődik azon az állításon, hogy a hadseregnek és nem az osztrákoknak fizetjük a kvótát. És ez aztán érthetővé teszi azt a törekvést, hogy egy szónoklatnak világos és érthető szövegéből mást olvasson ki, mint a mi benne van. Mert a ki még azzal sincs tisztában, hogy a kvóta nem egyéb, mint hozzájárulás a közös költségekhez, tehát a hadsereg költségeihez is; a ki komolyan hiszi, hogy a kvóta címén fizetett milliók az osztrákok zsebet dagasztják; arról föl lehet tenni, hogy a fehéret feketének látja és a tiltakozást beleegyezésnek veszi.

Ime egy nagyon jellemző példája a félremagyarázás, vagy félreértés rendszerének, a melylyel az ellenzéki kortestaktika a kormány helyzetét akarja nehezíteni, de valósággal a magyar álláspontot gyengíti az osztrákokkal szemben.

Mert nagyon nehéz lesz boldogulni egy erős, összetartó, egységes terv szerint eljáró ellenféllel szemben, a milyen Ausztria, egy meghasonlott, egymást gyanúsító, fontos anyagi kérdésekben is széthúzó ellenfélnek, a milyen mi vagyunk. Ne feledjék ugyanis a gyanúsítók, hogy az ő állításaikat amoda át készpénznek veszik és

könnyen azzal felelhetnek a mi argumentumainkra, hogy de bizony fel kell emelni a kvótát, hiszen Bánffy és az ország többsége már eleve beleegyezett, mert hisz ime maguk a magyarok állítják.

Politika.

Latinovits Pál körútja. Garáról írják okt. 13-iki kelettel: Latinovits Pál, a rigyicai választókerület szabadelvű párti országgyűlési képviselőjelöltje körútja Bács-Vaskut, Gara, Csataalja, Baracska és Báltmonostor községekben. Bajáról nagyszámu választó kíséretében elindulva, először Vaskuton mondott programbeszédet, honnan több tagu lovasbandérium és szép kocsisortól kíserve, délelőtt 9 óra táján érkezett Gara község határára. Itt az intelligencia szavazattal bíró valamennyi tagja és a választó polgárok mindazon része, kik a most folyó erős mezei munka mellett egy kis időt szakíthattak maguknak, ünnepi díszbe öltözött és zászlókat vivő lovasokat követve, mintegy 20—25 fellobogozott kocsin, lelkes éljenzések közepette várták az érkező képviselőjelöltet. Erkezésekor Penez Ádám üdvözölte Latinovitsot rövid, de meleg szavakban, ki köszönetet mondva a lelkes fogadtatásért, balját fejezte ki a vaskuti kíséretnek azon szívélyességért, melylyel őt öveztek. Penez Ádámnak a képviselőjelölt személye irányában kifejezett rokonszenve és tisztelete — mondhatni — az egész község érzelmének tolmácsolása volt azon férfiú iránt, kinek nevével megyénk gazdasági ügyének fejlődése szoros kapcsolatban van és kinek meggyeserte tisztelt és mindannyiunk elismerésétől környezett neve, anyamegyénk jólétét célzó minden egyes üdvös intézkedéssel összefügg. Az üdvözlések megtörténte után a menet a garai községhez udvarán állapodott meg, hol akkor a község belterületén tartózkodó választók is megjelentek és a jelöltet sugárzó arccal hallgatva, beszédét minduntalan lelkes éljenzésekkel szakították félbe. A programbeszéd elmondása után Latinovits Pál képviselőjelölt, körútját folytatandó, Csataaljának vette útját, mely község határáig a garai küldöttség lelkesedéssel és biztos siker reményében kísérte el. Más pártbeli jelöltnek szárnypróbálgatása községekben egyáltalában nem észlelhető, a hangulat pedig olyan, hogy akár néppárti, akár nemzeti párti jelölt lépjen is fel Latinovits Pál ellen, a garai háromszázat meghaladó választóknak legalább is háromnegyed része feltétlen híve lesz a szívből életelt szabadelvű párti képviselőjelöltnek.

Latinovits Pál folytatolagos körútja választókerületében. Latinovits Pál körútjáról még a következő tudósítást vettük: Előző tudósításomban megírtam már, hogy a rigyicai orsz. gyűl. képviselőkerület kormány párti jelöltje az első renden bejárt községekben mily impozáns s valójában önzetlen s ragaszkodásteljes fogadtatásban részesült. E hó 12-én Vaskut, Gara, Csataalja, Baracska és Báltmonostor községekben tartotta meg programbeszédét s valójában diadaluthoz hasonló volt az egyes községekbe való bevonulása; az

A „BÁCSKA“ tárcája.

ÉLETVIHARBAN.

II.

A vihar.

(Folytatás).

Eisőnek engem tiltetett a padra a jó Paula asszony, hogy hamar tulessek, meg is cocainozta a szememet gondosan, hogy ne fájjon. Mellém egy fiatal magyar leányt hozott a véletlen. Következett utánunk egy beszarabiai, azután egy leugyel hazafi s így tovább egy egész sor, mintha csak gyárilag gyógyítanak az emberket.

A bajban is kedves szomszédnómmal beszédbe elegyedtem, hogy szórakozz az előkészítő nehéz idő legnehezebb órájának a végén. Leeresztett hosszú és dus haja göndör karikákban omlott vállaira és azon alul is még sokkal lejjebb. A holló fűrtök élesen váltak ki tiszta ruhájának hófehérségéből. Mintegy negyed óráig tarthatott a padon szomszédáságunk, ezalatt meg is barátkoztunk. Közös bajosok, könnyen társulnak. Egymást bátorítottuk, biztattuk, kölcsönösen sok szerencsét kívánva. Ismét átéreztem a rómaiak igaz mondását: bonum est socios habuisse malorum. Balsorban is jó, ha az embernek társa van, különösen ilyen kedves bajtársnője, a ki nyájas mint Erato s okos mint Clio. Szerette is mindenki Marikát, a férfiak és nők egyaránt. Mindnyájunknak kedvence volt, mert mindenkihez volt nyájas szava a barátság határán belül. Az egész klinikán közönségesen csak így nevezték: die schönö Ungarin. A mi egész homályos világunk pedig indítványomra elke-rezteszte a „klinikai csillaga“ névre, mely elnevezést rendszeresen használtuk is. Már nyolc hónapja lakta Marika az intézetet egyik szemének makacs gyulladása bajában, mely idő alatt már kilencszer operálták sze-

génykét. Mesélik az ember szíve mikor ilyen fiatalon lát egy leánykát az élet komoly ösvényén járni, szenvedni s fekete szemüvegén át nézni a világot már akkor, mikor rózsaszínből kellene azt még látnia. Marika túrt s megtartotta kedélyét. Arany keretbe foglalandó anya az, a ki így tud nevelni.

Még csak néhány percem volt. Azon reményben váltam el Marikától, hogy látjuk még egymást.

Bevezettek a csupa-ablak operáló szobába, mikor a nap delelőjét tartva, legfényesebben ragyogott.

Nem sok időm, de kedvem se volt ezuttal tüzetesen megnézni a ragyogó tisztaságu üvegszékényekben elhelyezett csillogó operáló eszközöket, hiszen ezt máskor, ha tul leszek a bajon, sokkal kényelmesebben tehetem meg.

Két lépcső vezetett fel arra a vastag üveglapból álló pad-ágyra, melyre kellett feküdnöm. Paula asszony egy kis kerék forgatásával emelt meg kissé a fejlapon, azután fejem alá csuszattatta a helyes formájú barna chagrin vánkuskát, a váll és a fej közötti hézagot is ugyanilyen borítékú hengervánkossal töltvén ki. E jó támpontok szükségeselek, hogy a test mozdulatlanságát fentartsák. Ekként elkészülve és elkészítve vártam a tanár betoppánását minden pillanatban. Hideg lévén, fázni kezdtem a hideg nagy üveglapon. Avagy talán csak a felelem vett rajtam nagyobb erőt, ez büntötte-e le a véretem? mit tudom én, elég az hozzá, hogy reszketni kezdtem, mint a kocsonya. Csak a siker reménye enyhítheti azokat a borzalmakat, melyeken az ember át megy ilyenkor.

Végre jött a tanár tudományos kíséretével. Már előre hallottam csengő szavát s lépteinek zaját, mert neszfogó, stüppedékes puha szőnyegek itt nincsenek. Nem is jó volna azokba megbotlani. Elhelyezkedtek valamennyien, mint a főtisztek a generális körül s lón siri néma esend. Szemeimet fehér kendővel elfőték, ne lássam az eszközöket, sem azt, a mi körülöttem történik. Nem is voltam ezuttal kíváncsi semmiféle csillogásra, villó-gásra. Valami kaucuk karika félével szorították le azután

a szempillákat, nehogy önkénytelen mozgást tegyenek, melyre ezuttal semmi szükség nincsen.

Mindeme cselekmények hatása alatt a szív meglassítja dobogó működését, a lélekzet pedig csaknem elakad, mikor a végevárhatlan hosszú, nehéz és borzasztó perc kezdetét veszi és a bevágást érzem. Nem fáj nagyon, a cocain érzéketlenné teszi a szemet, alig is serkedt ki egy kevés vér a bemetszésre, de azért borzalom futotta át még a csontvelőmet is arra a tudatra, hogy a szem már nem egész, ki van kezdve, a bonckés megnyitotta, hogy az ügyes kéz eltávolíthassa belőle a kóros elváltozást, magyarul szólva: a megszürtült, meg-öszült és megkeményedett szemlencsét kiszoríthassa, kigördíthesse vagy kihuzhassa az orvos a helyéből, a csinált nyíláson.

A műtét csak addig tarthatott, a meddig én azt elbeszéltem, talán csak egy percig, talán tovább is, mit tudom én, csak azt tudom, hogy ez az egy perc olyan perc volt, mely csaknem örökkévalósággá válik a műtét alá vont szemben, mikor ezer aggály és sötét gondolat röpködi körül a főt, azt belül is keresztül-kasul járván.

„Nehezen ment a dolog“ — suttozják körülöttem a segédtanárok, de mégis sikerült, egészen kigördült krajcár módra az elváltozott szemlencse és benn nem maradt belőle semmi foszlányrészekkéje sem. Utóoperációra sem lesz szükség, pedig ezek alkalmával szokott a baj megessni. A tanár eltétette a kiszedett ritka különlegességet.

Egy pillantást téve magam körül, észrevettem azonban, hogy a lepel, a takaró függöny lehullott a szememről és világosan látok. Mindez, ugy a bajon való tulesés is nehezen elviselhető örömmérettel töltötte el szívemet, lelkemet egyaránt. Áldottam a gondviselést, hogy a rettegett óra rettenetes percén is sikerrel viitt át. Erre bekötötték mindkét szememet kellő gyorsasággal, nehogy a hirtelen fény megártson, gondosan be is tapasztották, ne férjen a sebbez egyetlen porszem se. Egy lapos sodronykosarat is illesztettek még a kötés fölé, hogy éjjel-nappal védpaizsa legyen a megsebzett, megkínzott

egyek községek mint egyik vetekeve jelentek meg szeretett s közbecsülésben részesülő jelöltük előtt. Nem tekintve a munkaidőt, minden egyes községben kicsiny nagysága talpon volt, hogy képviselőjelöltjét szivből fakadó „Isten hozott” s riadó éljenzésekkel fogadja. Meglepő volt kiválólag Csataalja község ünnepe díszre, melylyel a képviselőjelöltet fogadták. Az egyes házak nemcsak, hogy zászlódszót iltettek, de izléstelenesen fel is voltak disztve. A községekben ünnepi ruhába öltözött leányserg valóságos virágzáróval fogadta a képviselőjelöltet. A lelkesedés őszinte és osztatlan. E hó 14-én Katymár községben tartá programbeszédét. Ezen község lakosága, a mely képviselőjelöltjét, kiváló személyi tulajdonainál fogva, talán legjobban ismeri, valójában elragadó fogadtatásban részesíté. Mintegy hatvan kocsin 180 választó polgár a község határára üdvözölte Latinovits Pált. A jelölt kocsiját virág-girlanddal övezték körül s a kölcsönös üdvözlések után szünni nem akaró éljenzések mellett bevonult a zsufolásig megtelt község ház előtti térre. A menet közben meg-megállítják a jelölt kocsiját, külön virágcsokrok s koszorukat adnak át hódolatuk s ragaszkodásuk jeléül, a lakosság kalaplevegő éljen; a lelkesedést látni, de leírni nem lehet. A hölgyközönség külön díszes virágcsokorral ajándékozta meg a jelöltet, a ki programbeszédének megtartása után — a melyet közlekedéssel fogadtak — folytonos éljenzések mellett visszatért Borsódra.

Az apatini kerületben a néppárt apostolai kísértének, azonban egyes községeinkint nem egyforma eredménnyel. Folyó hó 11-én megejtett körutjokban, B.-Monostorszeghen is tartottak négyülést. Ott volt dr. Stétz György apatini plébános, továbbá a néppárt helyi uttörő s a község apraja-nagysága, hogy a látványosság-ból valamennyi kivehesse részét. Nagy B. plébános nyitotta meg a négyülést. Utána dr. Stétz Gy. beszélt. Kár azonban, hogy a publikum hálátlanul viselkedett, mert a szónok lendületes beszédét óriási láma közt és folyton felbeszakitásokkal mondhatta csak el. Ez a nem remélt körülmény észrevehetőleg kellemetlenül érintette a vezetőket. Ugyanígyen fiaskot vallott az a kérészközt „Eljen” is, a mit csak a gyerekek, meg a közvetlen körülállók próbáltak meg. A végszót Jaszenovics Gergely kaplán vette át s a sokakok szája ize szerint elmondott beszéde nem téveszté el a hatást. Kár azonban, hogy a népet, ki különben is elégedetlen, az urak ellen izgatni, mint a hogy ezt a kaplán tette. Kortesfogásnak az e fajta izgatás talán beválnék, azonban veszedelmes ilyesmivel könnyelmű játékot űzni. — Különben a kormánypárt B.-Monostorszeghen a lehető legjobban áll.

A szabadelvűpárt O-Becsén. O-Becséről írják folyó hó 11-iki kelettel: O-Becsén a kormánypárt részéről egész vehemenciával megindultak a választási mozgalmak. A kormánypártiak ma délelőtt összesereglettek Vissy Károly pártelnök házában, bizalmasan megbeszélendő a sítgős teendőket. Az összejött tekintélyes polgárok mindenképp a volt eddigi képviselőnek kijelentését tették beszélgetésük tárgyává, aki az ó-becei választókerületet mint szabadelvűpárti képviselő 18 éven át képviselte s aki határozottan kijelentette, hogy előre haladott kora miatt a politikai pályáról visszalép s mandátumot többé nem vállal. Dörner Márton szép beszédben mellátta a volt képviselőnek érdemeit s különösen kiemelte, hogy az ó-becei kerület neki mély hálával tartozik, mert 18 éven keresztül győzelemre segíteni s szerb létere minden erejével támogatta a szabadelvűpártot s nem egyszer adta tanubizonyságát igaz magyar hazafiságának. Az értekezlet nagy lelkesedéssel szavazott köszönetet Popovicsnak hazafias magatartásáért s elhatározottat, hogy a hála méltó elismerése és mily módon leendő kifejezése céljából legközelebb egy külön értekezlet hívassék össze, amely javaslatot tegyen a szabadelvűpárt végrehajtó bizottságának. Ezután az értekezlet szintén egyhangulag és nagy lelkesedéssel Gombos Béla főszolgabíró jelölésében állapodott meg, kiről tudvalevő dolog, hogy nemcsak O-Becsén, hanem az egész megyében közszeretet és köztiszteltet környez s így egészen biztosra vehető megválasztása, sőt alapos a feltevés, hogy ellene az ellenzék nem is fog ellenjelöltet állítani. — Délután megtartotta a párt a községi nagyvendéglő dísztermében nagygyűlést is, amelyen különben pártkülönbség nélkül

mintegy 600-an jelentek meg, és a végrehajtó bizottság is megalakult. A párt eddigi választmányának leköszönése után pártelnökké Vissy Károly, társelnökké pedig dr. Szilágyi Ferenc, báró Rajacsich Sándor és Horváczki Jóca közfelkiáltással megválasztották; s kijelöltettek a külső községek végrehajtó bizottsági tagjai is. Ezeknek megtörténte után következett a képviselő jelölése. Óriási lelkesedéssel Gombos Béla kiáltott ki jelölté s nyomban egy küldöttséget menesztett Gombos Bélához, hogy a jelöltség elfogadására felkérje. Ezután dr. Szilágyi Ferenc az ó-becei ellenzék eddigi vezére a szószekekre lépett s az értekezletől szót kért. Kinyilatkoztatta, hogy Gombos Bélával szemben semmiféle akcióba nem lép s ezáltal az ellenzék vezetői zászlót leteszi, nem látja célszerűnek az ellenzék felkavarni s meddő munkába zavarni, mert először Gombos Béla személyében oly férfit lát, ki a kerületet a parlamentben méltóan képviselendő s elég anyagi és erkölcsi garanciát lát benne arra nézve, hogy menten minden befolyástól, a haza összerdekeit kellően védeni fogja; kijelenti továbbá, hogy ő a nemzeti párthoz tartozván, ellenzék elveit nem adja fel s ebből kifolyólag a társelnökséget — mit különben magára nézve megiszteltetésnek vesz — el nem fogadhatja, de az ellenzék zászló alá tartozó polgárokat tőle telhetőleg arra buzdítja, hogy szavazatukat Gombos Bélára adják. A nagygyűlés azonban a társelnökségről történt leköszönését nem fogadta el s kijelentéseit óriási lelkesedéssel és viharos éljenzéssel vette; mire a küldöttség Gombos Bélától visszaérkezvén, jelentette, miszerint Gombos Béla megbotottan mondott köszönetet a közbizalom illetően nyilvánulásáért s kijelenté, hogy élete legszebb pillanatának tartja azt, hogy a nagygyűlés egyhangulag őt jelölté; a jelölést elfogadta s határozottan kijelentette azt is, hogy a szabadelvűpártnak a hiva. — Ezután következett egy nagy pártlakoma, amely virradtig tartott s ahonnét a résztvevők a legnagyobb lelkesedéssel oszlottak szét. (D. M.)

A szabadelvűpárt Apatinban. Az apatini kerület szabadelvű választó polgárai folyó hó 11-én a Tuczakovits-féle vendéglőben értekezletet tartottak. Dacára annak, hogy sokan a meghívót igen későn kaptak kézhez, megis várakozáson felüli számban jelentek meg az összejövetelen. Apatin község 640 választó polgára közül többen 400-nál voltak jelen, közöttük olyanok is, kikről eddig azon balvélemény volt elterjedve, hogy az ellenzék emberei. Igen elősegítette a párt tömörülését Apatin számos választó polgárának bátor, nyílt nyilatkozata, melyben kijelentették, hogy az ellenzék által annak választmányában történt megválasztásukat el nem fogadják, sőt e sajátságos eljárás ellen tiltakoznak is. Különben álljon itt a nyilatkozat: „Nyilatkozat. F. hó 4-én Apatinban megtartott néppárti értekezlet alkalmával az illető vezetőség által tett ajánlat következtében alulírottak a választópolgárok s nehogy a választó közönség félre vezetessék, kinyilatkoztattuk, hogy ezen választást el nem fogadjuk és egyttal e sajátságos eljárás ellen tiltakozunk. Apatinban, 1896. évi október hó 5. (Aláírások).” Ezen néhány sor eléggé feltűnő Apatin ellenzék választóinak számát, mely inkább a papírosan, mint sem a valóságban létezik, mert azon körülményből, hogy a tavaszkor itt tartott néppárti gyűlésen oly számosan jelentek meg, még nem lehet következtetni az ellenzék választók nagy számára, hanem csak a nagyszámú választók könnyen kimagyarázható kíváncsiságára. Ezen jelenségből, valamint a többi, e választókerület községekben tapasztalható tünetekből világosan látható, hogy habár a mult választáson a kormánypárt kisebbségben maradt is, ezuttal a jobbpárt emberei lelkesedéssel tekintenek a várva-várt választás elé, mert ezen párt jelöltjének, Bedő Albert államtitkár képviselőjelöltnek többsége biztosítva van. Általánosán feltűnt, hogy ugy az itteni számos tagból álló tantestületek, valamint az állami hivatalnokok testületei nem igen voltak képviselve. Ennek azonban magyarázata abban található fel, hogy mind az itteni tantestületek számos tagja élükön az elnökkel meg akartak jelenni az összejövetelen, a vendéglő tágas termei annyira túl voltak zsufolva választó polgárokkal, hogy ennek folytán oda bejutni már teljesen lehetetlen volt, mire mindnyájan azon őszinte óhajuk adtak kifejezést, vajha

soha nagyobb esorba a szabadelvűpártot ne érné. Mult vasárnap tartott ellenzék értekezleten képviselőjelöltül dr. Kontur Béla budapesti orvos és kath. író jelöltetett, ki bir szerint jövő vasárnap fogja megtartani programbeszédét.

Az ó-kanizsai kerületben Bezeredy contra Tompa mind nagyobb és nagyobb erőfeszítéseket tesznek úgy a párthívek, mint maguk a jelöltek is, kik több ízben el-ellátogatnak választókerületeik községekbe, leginkább pedig O-Kanizsára; így Bezeredy legutóbb is napokig tartózkodott O-Kanizsán s minél jobban megismerik rokonszenves alakját a választók, annál népszerűbb lesz s annál inkább biztosra veheti a kerületet, mely immár Tompára elvesztettnek tekintendő, mióta az ó-kanizsai ellenzék vezető férfiaknak egy része Bezeredy pártjára állott. Már megszületett az első kortes-nóta is, mely azt mondja: (Kossuth Lajos azt tizente dallamára)

Tenger csillag van az égen
Bezeredy István éljen!
Tompá Antal nem kell nekünk
Bezeredy lesz követünk,
Éljen Bezeredy!

Bezeredy lesz követünk,
Magyar ember kell minékünk,
Magyar ember kuruc fajta,
Magyar huszár az ősapja,
Éljen Bezeredy!

Szebb a huszárnak a kardja,
Mint a fiskális pennája.
Éljen Bezeredy Pista!
A jussunkat majd kivívja.
Éljen Bezeredy!

Gyere pajtás Kanizsára,
Képviselőválasztásra,
Magyar ember kell minékünk,
Bezeredy lesz követünk,
Éljen Bezeredy!

Pinkovits József a kernyai kerületben. Pinkovits József, a kernyai kerület szabadelvűpárti képviselőjelöltje folyó hó 14-én folytatta körutját. Zomborból Nemes-Militicsre ment, a határon a nemes-militicsi választók nagy számban, 40 kocsin és 50 lovashól álló bandériummal fogadták s a legnagyobb lelkesedéssel kísérték be a község házhoz, a melynek udvarán a programbeszédét megtartotta. A szónoki bével előadott beszéd igen jó hatással volt a hallgatokra. A nemes-militicsi választók nagy lelkesedéssel kísérték el a jelöltet Csonopla község határáig. Csonoplán hasonló lelkesedéssel fogadták Pinkovits Józsefet. A község háza udvarán tartotta meg magyarul, németül és bunyevácul a programbeszédét. Csonopláról Gyulafalvára ment a jelölt, a hol diadalkapu volt felállítva. Itt még az a kedves meglepetés is érte Pinkovitsot, hogy kis leánykák virágot szórtak az útjába. Gyulafalváról a jelölt visszatért Zomborba. Pinkovits József iránt — mint irják — oly lelkesedéssel és tisztelettel viseltetnek a választók, hogy megválasztása immár biztosra vehető. — r. l.

Bedő Albert a néppárt és más ellenzék pártok sikertelen erőlködéseivel szemben a szabadelvűpárt erősen szervezkedik. Lelekes csoportosulnak Bedő Albert zászlaja köré, amely zászlót bizonyára diadalra is segítik. Az egész kerületben különben általános a lelkesedés Bedő Albert iránt.

Hirdetmény. Zombor sz. kir. város központi választmánya az 1874. évi XXXIII. t. c. 62. §-a alapján közhírré teszi, hogy Zombor szab. kir. városban az országgyűlési képviselőválasztás f. évi október hó 28-ik napján fog megtartatni. A képviselőválasztás megejtésére nézve a város, mint választókerület az 1874. évi XXXIII. t. c. 59. és 61. §-ai alapján két szavazatszedő küldöttségbe, az egyes városrészek pedig a szavazatszedő küldöttségekhez a szavazási sorrend tekintetében a következőképp osztottak be: Első szavazatszedő küldöttség. Szavazási hely a város háza nagyterme, választási és egyszersmind szavazatszedő küldöttségi elnök: dr. Alföldy Gedeon, jegyző Szilágyi Ferenc. Az első szavazatszedő küldöttséghez beosztott városrészek és azok szavazási sorrendje 1. Belváros, 2. Szelence, 3. Bánát. — Második szavazatszedő küldöttség. Szavazási hely a város háza a Szent György-terre néző kisterme. Szavazási

szemnek, melynek teljes mozdulatlanságban kell gyógyulnia. Agyamhoz vezeték lassan, ketten is, arra ráültettek, fejemet a vánszóra lehajtották, lábaimat lassan fölemelték, hogy semmi mozgást, vagy erőlködést ne csináljak, mert minden ideg a szemben összpontosul. Ilyenkor éreztük azt legjobban.

Megkezdtem a boszontóan kínos és fölöttébb nehéz hanyatfekvést teljes mozdulatlansággal. Beszélni sem szabad. Mondhatom nagyon unalmas egy dolog, egész kis örökkévalóság, mert minden óra egy-egy félnapnak tetszik, a nap hónapnak, az éjjel pedig végevárhatlan esztendőnek.

Három órát valahogy csak eltöltöttem nyugodtan, ekkor elkezdett vérem nyugtalanodni, kezem, lábam mozogni, neki szilajodott szívem pedig dobogni. Fejem rettenetesen fáj, a seb pedig, enyészvén a cocain hatása, borzasztó módon sajgott, lüktetett. Minden percben azt gondoltam, megreped.

Mozdulnom nem volt szabad. Kértem azért az ápolónőt halk hangon, igazítaná meg egy kicsit a fejemet, mert ugy érzem, mintha egy főrrer nehezdednék az, a kemény löször vánszóra. Kérelmemet az ápolónő elutasította, mondván, nem szabad. Tűrjek nyugodtan.

Állapotom kétségbeesítő volt, helyzetem pedig elviselhetlennek tetszett. Magamnak kellett segíteni magamon, ha már más nem segíthetett rajtam. Amit Isten ad, gondoltam és segítettem magamon, amint tudtam. Lassan fejem alá csuszattam mind a két kezemet s tenyerem közé fogva megigazitottam fejemet, ezt a fájó, hordonyira megnőtt nagy fejet, mely után három óra hosszáig ismét nyugodtabb lettem a bosszu, élő-halotti éjszakában. Ekkor ismét elkezdett vérem nyugtalanodni s kezem, lábom önkénytelen mozgásokat tenni, jóformán úgy, mint mikor a gyermek cénaszálon rángatja a fababót. Mondtam azért az ápolónőnek, tiltsen fel, mert ha ezt nem tenné, felülök magam is, mert szívem csak fáj, szorult, dobogott erősen, mintha csak végörám közelednék. Használt az ijesztés, felültetett, szívemre hideg borogatást tett s állapotom kissé elviselhetőbb lett.

Következett a vak éjszaka, keservesen kínos álmatlan éjszaka. Ujra meg újra sajog a seb, elhagyja és újra kezd, egyszer gyötör, másszor elviselhető.

Az Alser-Strassen, ezen a nagy széles uton, mely a kiltvárosokat köti össze a belvárossal, csak egy robogtak a kocsi s gördült a sineken a tiltkölő nehézkes nagy Tramvay. A betolakodó utcai zaj, melyen az éji csend dacára az ablak keveset tompított, örülten ragadja el a képeletet s ugy veszi ki magát ez a szünni nem akaró utcai zaj almatag beteges képeletünkben, mintha az emberek, a civilizáció e fehér rabszolgái, felsőbb parancsszóra az éjől is napot csinálva, örületes módon kergetnék egymást folytonosan a kocsiokon és ha az egyik eléri a másikat, akkor az kergeti ismét tovább emezt. A szászor elültött képzlet szászor visszatért s összekuszálta az elmét. Szobánkban elcsitult a belső zaj. Minden csendes. Még az is hallgat, kinek szemét kerüli az álom, a szembeteg szemét pedig nagyon kerüli az álom. Idegesség teszi az egész embert a lehunyt és leköött szempár, mert mozdítani sem szabad, ez pedig olyankor szeretne leg többet mozogni, mikor tiltva van. Az ujonan operáltak mély sóhaja tör ki olykor-olykor. Közel feksztünk egymáshoz, megértjük egymást. Szivesen segítenék egymáson, de nem lehet. Szívzaggató jelenetek ezek az élet harcában.

Alig várjuk a virradást, a madárdalos hajnalhasadást, mely takarodót fuj a fátyolos éjnek, de ez nem sokat lendít a mi bajunkon, nem sokat változtat helyzetünkön, mert akinek a szeméi bekötvék, annak az éj és nappal chaosza folyik össze szemében. Végtelemnek csak azért szeretjük, mert kínos vergődésünkben olyan határjelölökké válnak, melyek után rövidül az ut, mely a kibontakozáshoz vezet.

Sokszorosan jaj annak, kinek a sebe megreped, mert ez hetekre, hónapokra vettetik vissza, szemgyulladásra is szert tesz, mely ép azért, mert hosszan tart, a sikert is nagyban kockáztatja és fényiszonyval gyötéri a beteg szemét, mely akkor is fáj, ha csak fehér tárgyra néz. Retteg ettől valamennyi hanyatfekvő, mert minden

perc vést hozhat reá. Van is mindig néhány ilyen szerencsétlen, kiket azután nem vigasztalhatnak meg sem a társak, sem az orvosok, mert elcsüggedésükben nem bísznek senkinek. Nagy különbség van abban, mikor a rondes lefolyásnál egyiket szabadjára engedik, míg a másikat, kit baj ért, haza vezettetik azon szigoru utasítással, hogy nagyon vigyázzon gyulladáson szemére. A jobb szemem mütéje alkalmával, én is ezeknek a gyászvitézeknek a csoportjához tartoztam és hónapokig tartó kínos vergődéseimben, nem egyszer jutott eszembe az indus mese:

„Egy mély kerék-kut kötélén egy veder csúng, melyben egy ember ül, a ki gondtalanul szedi a kut felső részén nőtt epret. Az emberke feje fölött azonban, a nélkül, hogy észre venné, két egér rája a kötele, egy fehér s egy fekete, a nap és éj. Alul a kut mély örvényében egy utálatos nagy szörnyeteg tárja ki karmait élesen s ha fenn a kötél átharapva, elnyeli az embert vedrestől együtt — a halál.”

Annál is inkább gondoltam én erre az indus mesére, mert fokozott mérvű és egy negyed évig tartó ideges álmatlanságomban akkor az éj és nap egyformán rágódott életem fonálán.

Most azonban háromszor huszonnégy órai hanyatfekvés után kiszabadultam szorosabb bürtönömből, ágykoporsómból, melyben élő halottként feküdtem. Mikor helyzetem türethetlenné vált benne, fel-felemeltem felső testrészemem, alkalmas gépezettel ez nagyon könnyen megy. Negyedik napon egy nagy vas karszékbe ültettek, melynél fenn a fejnek volt két támasztéka, mint a vasúti kocsi ülőhelyein, alul a lábának volt zsámolya, támpontja. De egy karszék sem ad kényelmet, ha abban mozdulatlanul kell ülni. Szóval a mozgás, vérkeringésünk kívánalma, görcsös mozdulatlansággal, még a mulatság sem ad élvezetet.

Vértesi Károly.

(Folyt. köv.)

vazatsze dr. Vuji szavazás tes elnö helyettes Péter. A kor vesz ponti tartott Péter s Matzitz

13,702. külsőbön a választó személy a választó pontjából büntető t 180., 181. az 1874. titkózó es választási getés áltá való szav való szav rése, etet jelöltre s ne szavaz elfogadás vagy fey nek át né vényéne épületre, jelvényne litása, szí évi okt. l

Ez Nevezetes Széchenyi badelvű p lasztani.

A a szabade zsef jelölt a nemzeti ahhoz sem hogy a ne a helyett gyanusitas mizálás ne

A zo — s ezt n ményt egy fog szavaz látja s kap azért a Z tatás eszkö a milyen s jutott eszt vagy kom megszégése most előáll szabadelvű irányban a a szabadel még csak

A bi hatalmat p hát elő a t ségét el ez célokra a Széchenyi tiszteletben s ezért kif dobja, hogy tiszteről le ez nem igat Széchenyi J és tudás, z a Z. és V. a Z. és V. A Z. hogy a bíró használtasé város a tisz insinuaáció. Ténye módra a li A mit és nyugdíj megterhelte rekes, hogy Olyan ez kvóta kérdé helyeztünk Zombó Csaku sivitának a biztos veszt Mutasi programba lyok és ves

Gron a király G miniszteri nagykeresz megye köz méltóságán iránti szer kapcsolatos szerdán est nap reggel kerületében

vazatszedő és egyszersmind helyettes választási elnök dr. Vujits János, jegyző Lang Gyula. A második szavazatszedő küldöttséghez beosztott városrészek és azok szavazási sorrendje 1. Felsőváros, 2. Cserevka. Helyettes elnökök dr. Gertinger Pál és Jeszenszky Dezső; helyettes jegyzők Zomborcsévits György és Konyovits Péter. A választási eljárás a fenti napon reggeli 8 órakor veszi kezdetét. Kelt Zombor szab. kir. város központi választmányának 1896. évi október hó 13-án tartott ülésében. Polgármester szabadságon: Vukicsévits Péter s. k., mint a központi választmány elnöke. Dr. Matzitz Pál s. k., mint a központi választmány jegyzője.

Hirdetmény. A városi tanácsnak folyó hó 10-én 13,702. kig. 1896. sz. alatt kelt utasítása folytán a külsőben álló képviselőválasztási mozgalmak alatt, úgy a választás idején a közrend és béke megőrzése, a személy és vagyonbiztonság fenntartása, különösen pedig a választási jognak szabadon való gyakorolhatása szempontjából figyelemmel a nagy közönséget, hogy a büntető törvénykönyv 1878. évi V. t. c. 173., 173., 178., 180., 181., 182., 184., 185., 186., 187. §-aiba, valamint az 1874. évi XXXIII. t. c. 93., 94., 103. és 104. §-aiba ütköző cselekmények, rendellenességek, nevezetesen: a választási jog szabad gyakorolhatának erőszak vagy fenyegetés által való megakadályozása, másnak neve alatt való szavazás, többször vagy több választókerületben való szavazás, pénznek, értéknek, előnynek adása, ígérese, etetés, itatás oly célból, hogy a választó bizonyos jelöltre szavazzon vagy ne szavazzon, vagy egyáltalán ne szavazzon; ilyen pénznek, értéknek, etetés, itatásnak elfogadása, a választás színhelyén a rendnek zavarása vagy fegyvernek, botnak oda hozása és az illető közegnek át nem adása, a párt vagy jelölt zászlójának, jelvényének imaházra, állami, törvényhatósági, városi középületre, nyilvános iskolára való kitűzése, ilyen zászlóinak, jelvényeinek megengedett helyről való erőszakos eltávolítása, szigorúan megtiltattatni fognak. Zomborban, 1896. évi okt. hó 14. Walter Náudor s. k., rendőrfőkapitány.

1896. október 28.

Ez alatt a cím alatt a „Z. és V.“ cikket hoz. Nevezetes nap lesz ez kétségkívül, kitűnő jelöltünk, Széchenyi Józsefet ezen a napon fogja a zombori szabadelvű párt lelkesedéssel a város képviselőjévé választani.

A „Z. és V.“ is tudomására hozza a közönségnek a szabadelvű párt szerencsés választását, Széchenyi József jelöltségét. Örömmel olvastuk ezt. Hogy cikkében a nemzeti párt jelöltjéről egy szóval sem emlékezik meg, ahhoz semmi közünk sincs. Amikor azonban a helyett, hogy a nemzeti párt jelöltje mellett érveket hozna fel, a helyett hogy nemes fegyverekkel szállna sikra, — a gyanúsítást folytatja: kötelességünk erre minden polemizálás nélkül egyenéhány szóval reflektálni.

A zombori bírói kar van olyan független és önálló — s ezt minden alkalommal megmutatta — hogy véleményét egyedül tiszta meggyőződéséből fog alkotni. Oda fog szavazni, a hová akar, oda fog menni, a hová jónak látja s kapacitációt és tanácsot senkitől sem vár, ép azért a „Z. és V.“ azon kifejezése, hogy a „jogszolgáltatás eszközeit ki fogják zsákmányolni Széchenyi mellett“ a milyen sértő, ép oly alaptalan; soha senkinek sem jutott eszébe a zombori bírói kart azért, mert ellenzéki vagy kormányparti érzelmet, hivatalos kötelességének megszegésével vádolni. Nagyon illetlen dolog e sertéssel most előállni, midőn egy különösen tisztelt egyén a szabadelvű párt jelöltje, a ki bizonyítvánnyal elvállalja minden irányban a felelősséget, mert meg van győződve, hogy a szabadelvű párt törvényes küzdelméhez a gancsolásnak még csak árnyéka sem fér.

A bírói hatalom szent és sérthetetlen. A bírói hatalmat pártcélokra kiaknázni nem szabad. Helyes. De hát elő a tényekkel, hogyan van Széchenyi József jelöltségével ez elv megsértve, mivel használatát pártcélokra a bírói hatalmat? Persze érzi az ellenzék is Széchenyi József nevének varázsát, látja hogy e közviszályban álló férfiak felléptetése megbontotta sorait s ezért kifocamodott okoskodással s nagyképpen oda-dobja, hogy aki követjelöltséget elfogad, annak bírói tisztéről le kell mondani. Erre csak azt felelhetjük, hogy ez nem igaz. S legyen meggyőződve a „Z. és V.“, hogy Széchenyi Józsefben bizonyára van annyi törvénytisztelt és tudás, van annyi érzék és jó ízlés, hogy ha az, amit a Z. és V. állít való lenne, nem várta volna be míg őt a Z. és V. kioktatja.

A Z. és V. tiltakozik az erkölcs nevében az ellen, hogy a bírói hatalom a legprofánabb kereskedésre felhasználassék, mi pedig azt hisszük, hogy egész Zombor város a **tisztesség** nevében tiltakozni fog az ilyen insinuációk ellen.

Tényeket akarunk hallani, ki korteskedik profán módra a bírói hatalommal?

A mit a Z. és V. Széchenyinek 4000 frtos fizetéséről és nyugdíjáról, valamint az adózó polgárság 100,000 frtos megterheltségéről mond, az annyira neveléses és gyerekes, hogy ezzel komoly ember nem is foglalkozhat. Olyan ez a számítás, mint a Z. és V. okosodása a kvóta kérdésben s melyet azt hisszük, kellő világitásba helyeztünk.

Zombori szabadelvű párti polgárok!
Csakugyan kárognak a hollók, buhognak a baglyok, sivitának a vészmadarak az ellenzéken, mert megérezték a veszélyt.

Mutassuk meg már e hó 18-án, mikor jelöltünk programbeszédét tartja, hogy az ellenzéki hollók, baglyok és vészmadaraknak ebben teljesen igazuk van.

Ujdonságok.

Gromon Dezső kitüntetés. Ófelsége a király Gromon Dezső v. b. t. t., honvédelmi miniszteri államtitkár a Ferenc József-rend nagykeresztjével tüntette ki. Bács-Bodrogh vármegye közönsége őszinte szívvel gratulál őnmegméltóságának, a ki annyi tanujelét adta megyénk iránti szeretetének és rokonszenvének. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy Gromon Dezső szerdán este városunkba érkezett, a honnan tegnap reggel kerületébe utazott. Gromon Dezső a kerületében rendkívüli nagy ovációval fogadják

s a legőszintébb tisztelet és lelkesedés jeleivel halmozzák el. Megválasztatásához kétség nem is férhet.

Intentsztelek. Az ágost. evang. híveknek tudomásul adjuk, hogy az e célra kibérelt helyiségben folyó hó 18-án 10 órakor isteni tisztelet fog tartatni, melyre a tisztelt hívek ezennel meghívattak. Korossy Emil, ág. evang. lelkész. Medveczky Zsigmond, egyházi felügyelő.

Kinevezés. A vallás- és közoktatástügyi m. kir. miniszter Malesevits Iván okleveles tanítót az alsó-kovili közszéki elemi iskolához ideiglenes minőségben tanítónak nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Kormányos Simont a szabadkai törvényszékhez irnokká nevezte ki.

Jóváhagyás. A kereskedelmi miniszter a bezdáni ipartestület módosított alapszabályait jóváhagyta.

Jegyzői szigorlatok. Tegnap tartották meg vármegyénkben az ez idei őszi jegyzői szigorlatokat. Összesen nyolc jelentkező volt, akik közül lapunk zártáig 6 jelölt sikerrel levizsgázott, névszerint: Bene István (nyelvi vizsgát tett németből), Bukovics Ferenc, Füredi Lajos, Kosutyak Fábrián, Nagy Aladár és Odry István. Két jelölt lapunk zártakor még vizsgázik. — A vizsgálaton jelen volt Kostyál Ferenc szabadkai anyakönyvi felügyelő.

Megeyi utak. A vármegyei törvényhatósági bizottság legutóbbi közgyűlésén a megeyi utakra vonatkozó költségvetést minden felszólás nélkül egyhangulag elfogadta. A költségvetés elfogadása folytán kiépítésre kerül legközelebb az ut Kula községétől a vasútig; de kiépítik a palánka-rovartovarisovai utat és még más utakat is, amelyek eddig mintegy sártengeret képezve annyira megnehezítették a gyors és könnyű közlekedést. A megye ugyanis a legutóbbi közgyűlés határozatához képest egy hosszabb lejárati kölesnt vesz fel, ami által sok régi baj válik orvosolhatóvá.

Dalestély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda szerdán tartotta meg a „Vadászkürt“ nagytermében 3-ik alapszabályszerű estélyét. A műsor minden egyes pontja zajos tetszést aratott. Különösen tetszett dr. Horváth Ákos „Késő vágó“ c. férfikara, amelyet a dalárda a millenáris dalversenyen énekelt. Bárzsi Iván ur felolvasása sűrű tapsvihart provokált. Közönség szép számban volt jelen s a hangverseny után tánca perdült, amely eltartott reggeli 4 óráig.

A nepfelkelési jelentkezések. A m. kir. honvédelmi miniszter a nepfelkelési jelentkezéseket, a melyek október hó második felére voltak kitűzve, beszűntette.

Országos vásár. A nemes-militiási országos vásár folyó hó 18-án és 19-én lesz megtartva.

Bresztovác telekkönyve. Régen kérélmekzik a bresztováciak, hogy községüket csatolják telekkönyvileg a hódásági járásbíróshoz. Ez a kérelem nagyon is méltányos, pláne a mióta Bresztovácnak vasúti összeköttetése is van Hódásági községével. Biztosra vesszük, hogy a bresztováciak méltányos kérelme már a legközelebbi jövőben teljesítve lesz.

A kupuzsinaiak zombori utja. Kevés van a szomszédos községek közül, amely a letkérés szempontjából annyira Zomborra volna utalva, mint Kupuzsina. Gyümölcs és konyhavetemények természetével foglalkozik Kupuzsina lakossága s terményeit legnagyobb részben a zombori piacon értékesíti. Méltányos tehát, hogy a kupuzsinaiaknak a jó és könnyű közlekedést biztosítsák Zombor városával. Az az utrés, amely a községtől az apatinói mütig vezet, minden kritikán aluli s esős idő esetén oly rossz, hogy szinte életveszélylyel jár rajta keresztül haladni. Illetékes helyről vett információk szerint a kupuzsinaiak joggal remélhetik, hogy kivanásukuk mielőbb teljesedni fog.

Vasúti szakértő. A földmívelésügyi miniszter Dornstetter József állatorvost a bajmoki marharakodóhoz vasúti szakértőnek rendelte ki.

Esküvő. Bódy Géza folyó hó 6-án esküdtött örök hűséget Védraics Lúszka úrnőnek Csuroghon.

Bátor életmentő. Ó Sztaparon a mult napokban egy 3 éves kis gyermek egy 6 méter mélységű kutba esett. Többen látták, mikor a gyermek belesett, de senki sem mert a megmentésére vállalkozni. Kuncsity Márkó 14 éves sztapári fiú látván a többiek habozását, elszántan leereszkedett a kutba s a kis 3 éves gyermeket még élve kimentette.

Gyászír. Vettük a következő gyászjelentést: Lebach Antal és gyermekei: Ella, Gyula és Mariska fájdalomtól megtört szívvel jelentik az alólírott rokonság nevében is, hogy a hű és szerető hitves, a példás és a legjobb anya Lebach Antalné szül. Parsetich Mária f. évi október hó 13-án délután 3 órakor hosszas szenvedés és a lelki vigaszban való részesülés után életének 36-ik, boldog házasságának 19-ik évében jobblétre szenderült. Hült tetemei a felső-roglaticai birtokon f. hó 15-én délelőtt 9 órakor történetesen beszentelés után ugyanaznap a cserevkaik család sírboltban fognak a róm. kath. szertartás szerint örök nyugalomra tétetni. Leleke tüvéért a gyászmise f. hó 20-án 9 órakor fog az ó-morovicai r. k. egyházbán megtartatni. Roglatica-Pusztán, 1896. október 13. Ifj. Lebach János és neje Seultéy Ilma, Lebach Keresztély, Lebach Károly, Lebach Berta és férje Gräber Gyula mint sógorok és sógor-nők. Id. Lebach János ipa. Özv. Parsetich Gyulané anyja. Parsetich Gyula fivére. Áldás lebegjen porai felett!

Adóhivatal Topolyán. A Bács-Topolyai Hirlap írja a következőket: Községünk régi óhajának megvalósítása, egy kir. adóhivatal szervezése érdekében — mint értesültünk — erős mozgalom indult meg, mely legközelebb a községi képviselőtestületet is foglalkoztatni fogja. Ugy halljuk, hogy illetékes egyének egy küldöttség menesztését tervezik a pénzügyminiszterhez, kinek előde különben már évekket előbb kilátásba helyezte egy adóhivatalnak B. Topolyán leendő felállítását. Ma, midőn a viszonyok már kedvezőleg alakultak, valóban a siker reményével szorgalmazható ez ügy, s hisszük is, hogy ez irányban teendő lépések nem fognak eredménytelenek maradni.

Új postahivatal. Paraga községben f. évi október hó 16-án új postahivatal lép életbe.

Kutba fult gyermek. Lamnek Mária, cserevkaik napszámosszony 3 éves fiacskája a kut közepében játszott s egy őrizetlen pillanatban a káva félé hajlott s belesett. A gyors segítség dacára, csak holttestét húzták ki.

Egy tamburakészítő diadala. Bosnyák János zombori tamburakészítőhöz a „L'encyclopédie contemporaine illustrée“ c. Párisban megjelenő francia művészeti lap szerkesztője és Müller J. F. moszkvai hangszergyáros, a kik az országos kiállítás megtekintésekor a tamburát megismerték, levelet intéztek oly kérelemmel, hogy a tamburát és annak készítését részletesen írja le. Bosnyák a kérésnek eleget tett s mindkét kérdezősködőnek részletes választ küldött. Örömmel regisztráljuk ezt a hirt, mint a zombori hangszer-ipar egy fényes diadalát.

Templomrabló. Baján a mult bétén a r. kath. plébánia templom 2 oltárától a terítőt, egy Mária-szobor kezéről az olvasót és a péterfilléreket tartalmazó perzselyt, a szent Ferenciek templomából pedig egy oltárterítőt loptak. A tolvajnót a rendőrség kézrekerítette Sumity Magdolna 22 éves szabadkai lakos személyében, kinél a lopott tárgyak megtaláltak. Sumity Magdolna a kir. járásbírósnak átadott.

Értesítés. Az építő iparosok téli tanfolyama a budapesti állami ipariskolában (Budapest, VII. ker., Népszínház-utca 8. sz.) ebben az iskolai évben is november 2-án nyílik meg. A beiratás október hó 15-étől október hó 30. napjáig történik. A tanfolyam négy teli félévre terjed s évenként november 2-tól március végéig tart. Tanulókul felvétetnek a 15. életévet betöltött, irni, olvasni és számolni tudó kőmíves-, kőfaragó- és ácssegédek, valamint a 15. életévet betöltött irni, olvasni és számolni tudó kőmíves-, kőfaragó- és ácsstanoncok és gyakornokok, akik legalább egy évet töltöttek már gyakorlatban. A beiratásnál előmutatandó irományok: 1. az illetékes közigazgatási hatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvány; 2. a végzett osztályokról szóló iskolai bizonyítványok; 3. munkakönyv, vagy az illetékes elsőfokú iparhatóság által hitelesített munkabizonyítvány. Vidékiek levélben is jelentkezhetnek. A beiratási díj 2 frt, a tandíj 10 frt; szertári biztosíték 2 frt.

Kedélyes szerkesztő. A „Szegedi Napló“-ból vesszük át a következőket: Az örökké vidám Bácskából kedélyes kis lapot hozott tegnap a posta mindnyájunk mulatságára. Az új hetilapot „Zentai Híradó“-nak címzik, szerkesztőjét pedig Kabos Ármunak. Kabos Ármun ur egészen új és eredeti felfogással óhajta szerkeszteni becses lapját, amennyiben a vonal alatt a szerkesztői hivatásról ekképen bölcselkedik: „Vidéken felelős lapszerkesztő lehet bárki is, akinek erős a koponyája. Erősség alatt nem föltétlenül a szellemi erőt értem, mert nagyon mellékes dolog és nem ritkán hiányzik is. Ha valakinek a koponyáján belül van az erő, az találat magának hasznosabb és jövedelmezőbb foglalkozást is a lapszerkesztésnél.“ — Tiszteljék szépen a „Zentai Híradó“ olvasóit és még szöbben tiszteljék Kabos Ármun szerkesztő urat, aki becses lapjának első számában olyan büszkén eldicsekszik azzal, hogy neki nem a koponyáján belül van az ereje.

Művészet és irodalom.

Ország-Világ. A Ferenc-József hid felavatásáról, mely szeretett királyunk jelenlétében történt, számtalan felvételt közöl az Ország-Világ legutóbbi száma. E számban találjuk a legközelebb Szombathelyen leleplezendő Berzsenyi Dániel szobor képét, Czuczor Gergely emléktáblájának mását, az ezredes kiállítás zsűritagjainak II. csoportját (26 arckép), a munka két jubiláló bajnokát Tanay Józsefet és Bauer Ferencet stb. stb. Cikkeket írtak: gróf Batthyány Ervin, Adorján Sándor, E. Kovács Gyula, Rexa Dezső, Feleki Sándor, Beer József és mások. Ebből is láthatjuk, hogy az Ország-Világ a legaktuálisabb hetilap, mely emellett a legolcsóbb is, amennyiben előfizetési ára negyedévre 2 frt. Legmelegebben ajánljuk e lapot olvasóink figyelmébe. Aki még nem ismeri, kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól (Budapest V., Hold utca 7. sz.), mely kívánatra bárkinek ingyen megküldi.

A választásokról. A választási mozgalmakról egyetlenegy fővárosi hírlap sem nyújt oly tiszta, objektív képet és oly alapos információkat, mint a kitűnően szerkesztett Magyar Ujság, mely a fővárosi sajtóban a legelső helyek egyikét foglalja el. A Magyar Ujság, a mely tudvalevőleg azt a rendkívüli kedvezményt nyújtja, hogy minden előfizetője havonként ingyen kap egy kötet regényt, oly nagy levelezői karral rendelkezik ország-szerre, hogy minden eseményről a leggyorsabban értesül. A Magyar Ujság (kiadóhivatala: Budapest, vármegye-utca 15.) a legolcsóbb lap is, mert egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy hónapra 1 frt. Aki alapos információkat akar szerezni a választásokról, olvassa a Magyar Ujságot.

A „Vasárnapi Ujság“ október 11-iki száma 22 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Budapest új hidja“ (képekkel az új Ferenc-József hid megnyitási ünnepélyéről, pillanatnyi fényképfelvételek után). — Költömenyek: „Sztretti gondolatok“ Pásztoitól; „Sohaj“ Szádi perzsa költő „Gulistan“-jából Fábry Sándortól. — Regénytár: „Az eltűnt.“ Regény. Irta Szívós Béla (Linek Lajos rajzaival). „Hires asszonyok.“ Történeti rajzok (képekkel). — „Nagyobbok ok, mint a hadvezérek.“ Visszaemlékezések 1848/49-re. Szabó Mihálytól. — Az ezredévi kiállításból: „A haditengerészeti csarnok“ (képekkel) Reményi Antaltól. — „Muraközről“ Felmeri Albertől (képekkel Spányi Béla rajza és Dobos Elek fényképei után). — „Képek a kiállításból“ (képekkel Morelli Gusztáv fametszetei után). — „Czuczor emléktáblájának leleplezési ünnepélye“ (képpel). — „Ezredévi ünnepélyek.“ — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyeveg stb. rendes heti rovatok egészítik ki a lap tartalmát. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Előfizetési felhívás. Milkó Izidor humoros elbeszéléseire, melyek „Mosoly“ címen díszes kiállításban legalább 15 ivnyi tartalommal f. évi december hó 15-én fognak megjelenni, előfizetést hirdet. A kötet előfizetési ára fűzve 1 frt 50 kr, díszesen bekötve 2 frt 50 kr. Az előfizetési izek és összegek legkésőbb december 1-ig dr. Milkó Izidor címére Szabadkára küldendők, hogy a szerző a nyomtatandó és bekötendő példányok száma iránt kellő időben tájékozva legyen.

Közgazdaság.

István gazda tanácsai.

Most már mindenféle terményt betakarítottunk. A buza, rozs, árpa rég a magtárba van. Sokan már nem győzték a jobb árt megvárni és eladták, mert pénzre volt szükségük. A jókori tengeri le van törve, a későit most török. Rákerült a sor a késői burgonya-, takarmány-, cukor- és tarlórépára is. Hanem azért a gazda még nem hajthatja nyugalomra a fejét. Sokan nem készültek el az őszi vetéssel; a tavasziak alá szántásba a legtöbbben még bele sem kaptak. Ez utóbbit sokan fölöslegesnek tartják; pedig ahogy fölösleges. Minig meghalja a tavaszi vetemény, ha ősszel is szántunk alá. Így a föld porhanyóbb lesz, jobban fölveszi és megtartja a téli nedvességet. Aztán az ilyen földet ha csak a tulságos nedvességtől nagyon meg nem ülepedik, tavasszal nem is igen kell szántani. Elég az ilyen földnek tavaszi vetés előtt egy jó vasfoglalás, vagy porhanyítóval való megjárás.

A dohánytermelők ne felejtsek el hogy a dohány-tökéket, a levelek letörése után azonnal, de legkésőbb október 15-ig ki kell vágni, vagy másként megsemmisíteni, mert a ki ezt elmulasztja, az — a törvény értelmében — elveszti a termelési engedélyt.

A juhok, míg a fagyos idők be nem állanak, kijárhatnak a legelőre. A felbizalt türtket és mustrajuhokat el kell adni. A hágó kosokat az anyáktól válasszuk el.

A konyhakertben most van az ideje a gumós és gyökönövények kiszedésének.

A faiskolában, amint a falevél lehublott, a csemetéket át kell tiltetni. A kényesebb fákat fagy ellen takarjuk be. Elkezdhethetjük most már az őszi fültetését is.

Szűret után az ültetésre szánt venyigét meg kell szedni; de éretlen, tökéletesen meg nem fásodott venyigét ne szedjük, mert az nem ültetni való. Azonképen a peronoszpóra által megrongált, vagy jégverte vessző sem alkalmas ültetésre. Ha hibás venyigét ültetünk, sohasem lesz egészséges jól termő tökének.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

Lality községében tisedésbe jött s évi 360 frt fizetéssel s 100 frt lótarási díjjal járó rendőrvetető állásra pályázatot nyitunk, és felbivjünk mindazon egynek, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket az alulírottakhoz legkésőbb **folyo évi október hó 31-ig** nyujtsák be.

Lalityon, 1896. évi október hó 9-én.

3-2

Az elüljáróság.

Thész György

apatini vas- és fűszerkereskedésében egy jó házból való 2—3 kö-zép, avagy polgári iskolai osztályt végzett fiu tanoncul azonnal felvétetik.

3-1

1027. szám.

kig. 1896.

Vadászati jog bérbeadási hirdetmény.

Gardinovec község elüljárósága részéről ezennel közbírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező 2150 kat. holdon a vadászati jog 1896. évi július 28-tól 1902. július 31-ig terjedő 6 évi időtartamra **folyo évi október hó 25-én délelőtt 8 órakor** nyilvános árverés útján haszonbérbe kiadatik.

Kikiáltási ár évi 16 frt, melynek 10%-a az árverés napján készpénzben az árverést vezető községi bíró kezébe fizetendő le.

Az árverési feltételek alulírott község jegyzői iró-dájában a hivatalos órák alatt naponként betekinthe-tő.

Gardinovec, 1896. évi október hó 11-én.

Borovszky Ferenc, Bicselics Ráda,
jegyző. h. bíró.

3883. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Filipova községben egy írnök-végrehajtói állás tisedett meg.

Javadalmazás évi 300 frt és 40 frt lakbér. Képesített folyamodók kérvényüket hivatalomhoz **november hó 1-ig** nyujtsák be.

Hódshághon, 1896. évi október hó 6-án.

3-3

Kutassy,
szolgabíró.

ÉPPEN MOST JELENT MEG!

BÁCS-BODROGH VÁRMEGYE

EGYETEMES

MONOGRAFIÁJA.

HAZÁNK EZREDÉVES FENNÁLLÁSÁNAK ÜNNEPE ALKALMÁBÓL

KIADTA

BÁCS-BODROGH VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGE.

KÉT KÖTETBEN.

a) **Az I-ső kötet tartalma:** Előszó. Dudás Gyula szerkesztőtől. I. rész. A honfoglalás előtti kor és emlékei. Irta Dudás Gyula. II. rész. A honfoglalástól a mohácsi vészig. Irta Dudás Gyula. III. rész. A török hódoltság kora. Irta Iványi István és Dudás Gyula. IV. rész. A XVIII. század története. Irta Iványi István és Dudás Gyula. V. rész. A vármegye története 1792-től 1848-ig. Irta Grosschmid Gábor. VI. rész. Az 1848—49-ik évi események. Irta Thim József dr. VII. rész. A szerb vajdaság. (1849—1870.) Irta Grosschmid Gábor. VIII. rész. Az alkotmányos élet 1848-ban. Irta Grosschmid Gábor. IX. rész. A magyar provizorium. (1861—1867.) Irta Grosschmid Gábor. X. rész. Az alkotmányos aera 1867-től 1870-ig. Irta Grosschmid Gábor.

b) **A II-ik kötet tartalma:** I. rész. 1. Bács-Bodrogh vármegye neve, címere és pecsétje. Irta Dudás Gyula. 2. Bács-Bodrogh vármegye földtani viszonyai. Irta Halavacs Gyula. 3. A vármegye földrajza. Irta Bács-Bodrogh vármegye régi geográfaija. Irta Dudás Gyula. II. rész. Bács-Bodrogh vármegye földrajza. Irta Roediger Lajos. 4. Vízlecsapoló társulatok. Irta Koch József. 5. A vármegye éghajlata. Irta Roediger Lajos. 6. Bács-Bodrogh vármegye állat- és növényvilága. 1. Bács-Bodrogh vármegye állatvilága. Irta Uhlmann Miklós. II. Bács-Bodrogh vármegye növényvilága. Irta Kovács János. II. rész. I. Vallásfelekezetek. 1. Róm. kath. egyház. Irta Erdújhelyi Menyhért. 2. A görög kath. egyház. Irta Kuzniák Sándor. 3. Órmeny egyház. Irta Erdújhelyi Menyhért. 4. Görög kel. szerb egyház. Irta Csirics Milan. 5. Az ev. reformátusok. Irta Kozma László. 6. Az ágost. hitv. evangélikusok. Irta Koch József. 7. Az izraelita vallásfelekezet. Irta Dudás Gyula. II. Tanügy. 1. Népiskolák. 2. Tanügyi iskolák. 3. Magániskolák. 4. Kisdjedővő intézetek. 5. Középiskolák. 6. Szakiskolák. 7. Művész iskolák. 8. Bács-Bodrogh vármegye tanítóinak egyesülete. Irta Frankl István. III. rész. A vármegye népessége. 1. A népesség szám, nyelve és vallás szerim. Irta Roediger Lajos. 2. Bács-Bodrogh megye néprajza. Magyarok, Németek, Szerbek. Bunyevácok: Ruthének, Totok, Giganok. Irta Frankl István. Sokácok. Irta Jankó János dr. IV. rész. I. Mezőgazdaság. 1. Mezőgazdaságunk a múltban. Irta Dudás Gyula. 2. Mezőgazdaságunk a jelenben. Irta Roediger Lajos. II. Ipar. 1. Regi iparunk és a céhek. Irta Dudás Gyula. 2. Iparunk a jelenben. Irta Roediger Lajos. III. Kereskedelem. 1. Kereskedelmünk a múltban. Irta Dudás Gyula. 2. A jelenben. Irta Roediger Lajos. IV. Hitelügy. Pénzüntézetek. 1. A múltban. Irta Dudás Gyula. 2. A jelenben. Irta Roediger Lajos. V. Közlekedés. 1. A múltban. Irta Dudás Gyula. 2. A jelenben. Irta Roediger Lajos. VI. Közigazgatás és törvénykezés. 1. A múltban. Irta Iványi István és Dudás Gyula. 2. A jelenben. Irta Roediger Lajos. 2. A vármegye helynévtára. D. Gy. tól. VI. rész. I. Irodalom. Sajó. Művészet. Irta Dudás Gyula. 2. Kulturális és humán intézmények. D. Gy. tól. VII. rész. I. Bács és Bodrogh vármegyék fő- és alispánjai. Irta Iványi István és Dudás Gyula. 2. A vármegye neves családai 1525—1848-ig. Irta Dudás Gyula.

c) **Képek és mellékletek:** Bács-Bodrogh vármegye címere. (Cimkép.) Az u. n. római sínek látképe. A vasküti lakmok látképe, terrajza és átmetszete. A bulkeszi Árpádkori feliratos kő. A báthmonostori dombormű. A bácsi káptalan oklevele. A titeli káptalan oklevele. Bács vármegye hitelvis kiadványa. Bodrogh vármegye hitelvis kiadványa. A bácsi vár alaprajza. A bácsi vár fortnya és egykori életere. A zentai csata terrajza. Kőbe véselt címér a bácsi váról. A bácsi szent-ferenciek temploma. A bácsi vár romjainak látképe. A hegyesi csataemlék. Bács és Bodrogh vármegyék a mohácsi vész előtt. Bács vármegye pecsétje 1699-ből. Bodrogh vármegye pecsétje 1715-ből. A zombori arzei kút földtani szelvénye. A szabadkai arzei kút földtani szelvénye. A Koberger-féle térkép 1493-ból. A Tanstedt-féle térkép 1553-ból. A Lazus-féle térkép 1556-ból. A Sambucus-féle térkép 1579-ből. Kimutatás a hőméréslelt július havi közepértékéről. Kimutatás a hőméréslelt január havi közepértékéről. Kimutatás az évi csapadékmennyiségéről. Kimutatás az évi csapadék napok számáról. Kimutatás az évi csapadék tiz évi eloszlásáról. Kimutatás a zivalarokról. A báthmonostori apátság alaprajza. Magyar, német, szerb, bunyevác, sokac, orosz és tot népviselet. Bács-Bodrogh vármegye térképe.

Ára a két kötetnek 6 frt.

Megrendelések BITTERMANN NÁNDOR és FIA céghez (ZOMBOR, vármegye palota) intézendők.

Diszkötésű példányok kötetenkint 1 frt 60 kr ráfizetése mellett ugyanitt kaphatók.

ÉPPEN MOST JELENT MEG!

5715. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Rác-Militics községben elhalalozás folytán tisedésbe jött községi jegyzői állásra pályázati nyitattik.

Folyamodók kellően felszerelt kérvényüket **november hó 1-ig** nyujtsák be, — s egyttal igazolják, hogy a jegyzői állásnak németajku községben leendő viselésére is képesítve lettek.

A jegyző fizetése:

909 forint készpénz;

6 öl kemény tüzelő fa;

4¹¹¹⁷/₁₈₀₀ hold szántóföld;

521 öl szérus kert s szabad lakás kerttel.

Az ingatlanok után az adót a község fizeti.

Hódshághon, 1896. évi október hó 6-án.

3-3

Kutassy,
szolgabíró.

Erdei Leó

lakatosmester Ó-Morovicán,

eladja összes kovács- és lakatos-szerszámait.

3-3

Szobabutor és zongora eladás.

Zomborban, Flórián-utca, 361. szám alatti házban két szobára való butor — egészen új — továbbá egy jó karban levő zongora jutányos áron eladó.

3-3

Értesítés.

Alulírott tisztelettel van szerencsém a u. é. közönségnek tudomására hozni, hogy a közelgő téli időnyre a legjobb minőségű hazai, valamint külföldi SZENET szerzettem be és pedig: legfinomabb szalonszén, porosz diószén, gáz coax és kovácsszén.

A fentnevezett szénfajokat pormentesen kicsinyben és nagyban — jó mértékről kezeskedve — házhoz szállítom.

Vidéki megrendelések waggonrakományra is a legpontosabban s a legjutányosabb árák mellett eszközöltemek.

Egyttal tisztelettel tudomására juttatom, hogy a legkülönfélébb szerkezetű szoba, szalon, konyha tűzhely és kályhakkal bővitettem ki raktaramat. Továbbá mindazon tárgyak, konyha-berendezések, vaseszközök, villanyos üzem-berendezett házi csemenyűk minden fajban beszerezhetők.

Különös figyelmét felhívom a gazdaközön-nek „Pegest freres Valentigney“ francia gyár villa gyártmányaira, melynek elárúsítására Zomborban s környékére az egyedüriságot megkaptam s minden egyes darabért 2 évig jótállok.

Midőn becses bizalmával kérem megtisztelni, maradok

kiváló tisztelettel

Gergurov Dániel,

vas- és szénkereskedő

Kossuth Lajos (fő)-utca, saját ház.

0-2